

DANI VAN DOORN

Gemma Latour

UITGEVERIJ GLB

Colofon

Copyright © 2023 voor deze uitgave

Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek, Deventer

ISBN 9789036440370

NUR 343

Gedrukt op papier met FSC-certificaat

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek, Postbus 583, 7400 AN Deventer

**Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met Uitgeverij ClusterEffect / Ellessy
Copyright © 2022 Dani van Doorn**

Alle rechten voorbehouden

**Voor meer informatie of bestellen
www.boekenmetgroteletters.nl**

Eindhoven 1908

Hoofdstuk 1

Ik had zojuist bedacht dat dit de saaiste dag van mijn leven, in het saaiste stadje van Nederland zou worden, toen Joske, de huishoudster van mijn zuster, binnenkwam met een briefje van Sara.

*Lieve Gem, kom gauw, ik heb je nodig!
Je liefh. zus Sara.*

Ik verfrommelde het papiertje en knikte naar Joske die tegenover me stond. 'Ik ga met je mee.' Meteen stond ik op en liep naar de hal om mijn jas en handschoenen aan te doen.

'Mieke,' zei ik tegen mijn eigen trouwe huishoudster, 'ik ben even naar mijn zuster. Je hoeft niet op me te rekenen met de lunch.' Ik zette mijn hoed op mijn hoog opgestoken haar en duwde er een hoedenspeld met beleid doorheen.

'Ja, juffrouw.' Mieke verdween weer naar de keuken.

Voor de zekerheid stak ik mijn hoed met nog een tweede speld vast in mijn haar. Met

dit winderige herfstweer wilde ik niet voor gek lopen in mijn eigen woonplaats. Er werd al genoeg gekletst in Eindhoven.

Jos opende de deur en liet me voorgaan naar buiten. Terwijl we ons door de straten van ons kleine provinciestedje haastten, vroeg ik me af wat mijn tweelingzus Sara nu weer verloren had. Haar echtgenoot Tobias was de zachtaardigste man die ik kende, maar hij kon niet tegen verkwisting of achteloosheid ten aanzien van waardevolle voorwerpen. En Sara wás slordig, altijd al geweest. Ze verloor haar handschoenen, haar kanten zakdoeken en soms zelfs haar hoed. Maar nu verloor ze ook de kostbare geschenken die Tobias haar gaf als bewijs van zijn liefde en dat vond ze vreselijk.

Al gauw kwamen we in de Nieuwstraat bij het stoepje van Sara en Tobias Winkelman aan en Joske ontsloot de deur. Binnen deed ik mijn jas uit en overhandigde die haar, samen met mijn handschoenen.

‘Mevrouw zit in de salon,’ zei Jos.

Toen ik de deur opende, zat Sara op haar knieën op de sofa tussen de kussens te voelen, met haar derrière naar me toe.

‘Sara!’ zei ik gechoqueerd. ‘Gedraag je!’ Mijn tien minuten jongere zuster draaide haar

rood behuilde gezicht naar me toe, terwijl ze losgeraakte haarlokken naar achteren veegde. ‘Sara, je ziet er afschuwelijk uit en je gedraagt je als... als een zwijn op zoek naar eten. Kom onmiddellijk van die bank af!’

Met een verdrietige zucht duwde Sara tegen de rugleuning zodat ze van de sofa afgleed en op haar kleine voetjes terecht kwam. ‘Ik kan hem niet vinden, Gem! De gouden broche met briljanten die ik van Tobias heb gekregen voor mijn verjaardag.’

Ironisch trok ik mijn wenkbrauwen op. ‘Onze verjaardag was drie weken geleden, ben je dat ding nu al kwijt?’

‘O, Gem, plaag me nu niet, ik ben helemaal wanhopig!’ Sara stond met haar handen tegen haar wangen naar me te kijken. ‘Tobias zal zo teleurgesteld in me zijn. Het is een waardevol sieraad en hij was er zo blij mee...’

Hij was er zo blij mee, niet zij...

Ik zette met een zucht mijn hoed af. ‘Wanneer komt Tobias thuis?’

‘Ja, dat is nog een geluk. Hij is twee dagen de stad uit en komt morgenochtend pas om elf uur thuis. Ik heb overal al gezocht. Gisteravond had ik hem hier op het tafeltje gelegd omdat ik had gezien dat het slotje niet goed sloot.’

‘Dan zou je het slotje dus de schuld kunnen geven.’ Ik liet mijn ogen door de kamer gaan.

‘Nee, ik kan niet liegen tegen Tobias.’

Systematisch begon ik de salon te doorzoeken. Het was mij een raadsel hoe een intelligente vrouw als Sara zo chaotisch kon zijn. ‘Hoeveel kans is er dat je het ding mee naar boven hebt genomen?’

‘Jos heeft mijn slaapkamer en de badkamer al doorzocht. Je weet hoe grondig ze is.’

Ik bromde instemmend. Jos, die net als Mieke vanaf onze geboorte voor onze familie had gewerkt, was vroeger degene die alle verloren voorwerpen in of rond het huis wist op te sporen. Ik stelde Sara een aantal vragen. Of ze niet even naar buiten was gegaan of naar boven, of naar het toilet?

‘Daar ben ik eigenlijk het meeste bang voor, dat hij door het toilet is gespoeld,’ bekende Sara beschaamd. ‘Maar ik durf niet met mijn hand in dat gat te voelen.’

Ik bekeek haar met afkeer. ‘Sara Latour, houd alsjeblieft je walgelijke ideeën voor je!’

Mijn zus richtte zich op en antwoordde waardig: ‘Ik heet nu Sara Winkelman.’

‘In dat geval, Sara Winkelman, moet je beter op je spullen letten.’

Sara houding zakte weer in. ‘Maar stel nu dat hij daar echt ligt, Gem, in die pot?’

Ik hoorde de onuitgesproken vraag in haar stem en terwijl ik mijn ogen naar het plafond opsloeg, liep ik de kamer uit. Als mijn zusje een beroep op me deed, kon ik het nooit helemaal laten om de moederrol op me te nemen. In de keuken vroeg ik Jos om een stukje ijzerdraad en ik kreeg het nog ook. Een recht stuk waarvan het einde tot een open oog was gedraaid. ‘Daar haal ik ’s morgens de eieren mee onder het stro vandaan,’ vertelde Jos.

Ik hield het ding met een vies gezicht voor me uit en liep ermee naar het toilet. Even later tuurde ik in het gat van de blauw gebloemde porseleinen pot. Met mijn hand omwikkeld met toiletpapier boog ik het ijzerdraad in een hoek, zodat het de afvoerbuïs kon volgen en stak het in het gat. Daarna wroette en wroette ik – en voelde me ook net een varken – tot ik ineens beet had. Voorzichtig manoeuvreerde ik mijn vangst naar het gat toe. Ja, daar was het! Ik tuurde in de pot. Een zilveren vulpotlood. Jammer dat het de broche niet was, maar hier zou Sara vast ook blij mee zijn. Het lukte me om het ding boven water te krijgen en hem in mijn omwikkelde hand te nemen. Voorzichtig legde

ik hem op de grond en ging verder met mijn vispartijtje. Al gauw bleken er meer dingen vast te zitten in de afvoerbuis. Ik haalde een houten potlood naar boven, een koperen brievenklem en een zilveren theeschepje. Daarna bleef de haak leeg. Ik riep Jos en verzocht haar de voorwerpen schoon te maken. Zelf reinigde ik bij de keukenkraan mijn handen zorgvuldig met zeep en liep toen terug naar de salon. Daar kon ik het niet laten om Sara weer even te plagen. ‘Sara Latour; ik blijf je zo noemen tot je volwassen bent geworden en de gaten in de zakken van je onderrokken dichtnaait zodra je ze ontdekt hebt.’ Vanaf mijn niet geringe lengte keek ik op haar neer. ‘Er lag van alles onder in die toiletpot en dat kan alleen maar uit een kapotte zak van een onderrok gevallen zijn.’

Sara kreeg een kleur. ‘Maar die gaten merk ik nooit op, daarom kan ik ze niet maken. Wat heb je gevonden?’

‘Jos zal het zo laten zien. Geen gouden broche met diamanten, helaas.’

Toen Jos binnenkwam, met de schoongemaakte en opgewreven voorwerpen op een dienblad, toonde Sara zich toch zo verheugd als een kind: ‘Mijn vulpotlood! En mijn brievenklem!’

‘Vergeet vooral de theeschep niet.’

Sara fronste haar wenkbrauwen. ‘Daarvan wist ik niet eens dat ik die kwijt was. Waarom zou ik met een theeschepje in mijn zak lopen?’

‘Dat, mijn waarde zuster, is een raadsel dat alleen jij kunt oplossen.’ Ineens vroeg ik me af of ze de suikerschep gebruikte bij het verpotten van haar geliefde plantjes en ik glimlachte. Echt iets voor Sara. Ik stond op. ‘Ik ga verder met het doorzoeken van de salon.’

Na twee uur speuren en voelen moest ook ik het opgeven, geen gouden broche. Wel een zilveren broche en een gouden ringetje, waar Sara opnieuw kinderlijk blij mee was.

‘Zou die broche gestolen kunnen zijn?’ vroeg ik me hardop af.

Sara wuifde het weg. ‘Welnee, dan zou er toch een raam kapot moeten zijn of zo?’

Ik opende de suitedeuren en liep de eetkamer binnen. Bij het lage achterraam aangekomen, zag ik dat de raamvergrendeling niet goed sloot. Toen ik aan het raam morrelde, ging het als vanzelf open. Met opgetrokken wenkbrauwen keek ik naar Sara.

‘Daar weet Tobias van en hij zou de timmerman laten komen,’ zei ze meteen.

‘Misschien is het toch beter als de politie komt.’

Sara reageerde paniekerig. ‘Nee, o nee, Gemma! Doe dat alsjeblieft niet, dan weet Tobias het ook meteen en hij zal zo op me mopperen...’

Ik zag tranen in haar ogen staan. Dat mopperen van Tobias viel vast wel mee, maar Sara wilde zo graag bewijzen dat ze een oppassende huisvrouw was. Een onmogelijk voornemen.

‘Wist Tobias niet hoe slordig je was, vóóordat jullie trouwden? Het is altijd verstandig als verloofden elkaars slechte eigenschappen kennen.’

‘Hoe weet jij dat nou? Ben jij ooit verloofd geweest? Ik vind het helemaal niet verstandig. Stel je voor dat Tobias om die reden de verlov-ing had verbroken. Dan was ik nu net zo’n vrijgezelle juffrouw als jij.’

Sara’s tweede zwakte was haar trots op haar huwelijks staat. Op haar zesentwintigste was ze ten huwelijk gevraagd door een twee jaar jongere man, naar wie heel wat jongedames hadden gehengeld. Maar hij koos voor Sara en zij voor hem.

Hoewel ik wist dat het niet zo kwaad was bedoeld, snoof ik eens nadrukkelijk. ‘Misschien is het beter om een vrijgezelle juffrouw te zijn, dan een vrouw die bang is voor haar man en de schijn wil ophouden dat ze een goede huisvrouw is.’